

SXEDIO.872

24.9.1964: ΣΟΥΗΔΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΙΡΗΝΕΥΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΞΕΡΟΥ, ΕΠ' ΑΥΤΟΦΩΡΩ ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΟΥΝ ΟΠΛΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΣΤΗ ΛΕΥΚΑ

Στην Κύπρο ήταν κοινό μυστικό ότι πολλοί στρατιώτες της Διεθνούς Ειρηνευτικής Δύναμης (ΟΥΝΦΙΚΥΠ) ενεργούσαν ως πράκτορες των δυο πλευρών-Ελλήνων και Τούρκων.

Μια τέτοια περίπτωση ήλθε στο φως στις **24 Σεπτεμβρίου 1964**.

Η αστυνομία είχε πληροφορίες ότι άνδρες της Διεθνούς Δύναμης ενεργούσαν ως μεταφορείς οπλισμού των Τούρκων που έφθανε μυστικά στην περιοχή των Κοκκίνων, από την Τουρκία, προς άλλες περιοχές.

Οι άνδρες της ΟΥΝΦΙΚΥΠ είχαν την ευχέρεια να διακινούνται ελεύθερα μεταξύ των τομέων δυο πλευρών που είχαν σχηματισθεί μετά τις συγκρούσεις του Δεκεμβρίου του **1964**.

Ετσι αστυνομικοί έστησαν, με οδηγίες του Στρατηγού Γρίβα, πρόχειρο οδόφραγμα στην περιοχή Ξερού και ανέκοψαν δυο τεθωρακισμένα της Ειρηνευτικής Δύναμης που κατευθύνονταν από τα Κόκκινα προς την Λεύκα και στα οποία επέβαιναν πέντε σουηδοί.

Οι ΟΗέδες είχαν μετατρέψει τα δυο τεθωρακισμένα σε πραγματικές οπλαποθήκες. Βρέθηκαν **75** τυφέκια, **10** οπλοπολυβόλα μπρεν, **5** μπαζούκας, **2** όλμοι, ένα πιστόλι, **72** ξυφολόγχες, **40** γεμιστήρες μπρεν, **250** χειροβομβίδες **48** βλήματα μπαζούκας, **16** βλήματα όλμων και **64.360** σφαίρες διαφόρων διαμετρημάτων.

Στο οδόφραγμα έφθασε πρώτα το ένα τεθωρακισμένο στο οποίο επέβαιναν ένας υπολοχαγός και ένας στρατιώτης. Ένας αστυνομικός έκανε νόημα στον οδηγό να σταματήσει και τους ρώτησε που πήγαιναν. Ο αξιωματικός ανέφερε ότι έφευγε από το στρατόπεδο του Κάτω Πύργου και μετέβαινε στο

στρατόπεδο των Ηνωμένων Εθνών παρά τη Σκουριώτισσα.

Ωστόσο οι αστυνομικοί γνώριζαν ότι είχε ξεκινήσει από τα Κόκκκινα, όπως έκαμε και μια άλλη μέρα και μάλιστα είχε αρνηθεί να υποβληθεί σε έλεγχο από Εθνοφρουρούς στην περιοχή Κοκκίνων.

Στο μεταξύ ένας άλλος αστυνομικός ανέβηκε στο τεθωρακισμένο και διαπίστωσε ότι κάτω από ένα μουσαμά υπήρχε κάτι καλυμμένο.

Δοκίμασε να αγγίξει τον μουσαμά και ο σουηδός αξιωματικός τον κτύπησε στο χέρι.

Οι άνδρες της Αστυνομίας ζητούσαν εξηγήσεις και αυτές που έπαιρναν δεν τους έπειθαν.

Τότε ο σουηδός αξιωματικός διέταξε τον οδηγό να ξεκινήσει οπότε δύο άλλοι αστυνομικοί οδήγησαν τα αυτοκίνητά τους μπροστά και πίσω από το άρμα μπλοκάροντας το, ενώ οι άλλοι άνδρες κατέλαβαν θέσεις μάχης και ο αξιωματικός του οδηφράγματος του προειδοποίησε ότι αν δοκμαζαν να μετακινηθούν θα έβαλλαν εναντίον τους.

Στο μεταξύ φάνηκε από μακριά να πλησιάζει ένα δεύτερο τεθωρακισμένο με ένα άλλο αξιωματικό και δύο στρατιώτες, το οποίο όταν αντιλήφθηκε ότι το πρώτο ήταν μπλοκαρισμένο από οχήματα της Αστυνομίας, προσπάθησε να αναπτύξει ταχύτητα και να απομακρυνθεί.

Ωστόσο εκείνη τη στιγμή έκαμαν την εμφάνιση τους δεκάδες ένοπλοι Εθνοφρουροί που ήσαν κρυμμένοι μέχρι εκείνη τη στιγμή και έστρεψαν τα όπλα τους εναντίον των σουηδών, οι οποίοι αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την προσπάθεια τους να απομακρυνθούν.

Στη σκηνή έφθασε ο σουηδός Ταγματάρχης Ολσον ο οποίος έσπευσε να βάλει τις φωνές στους πέντε σουηδούς που επέβαιναν στα δυο τεθωρακισμένα αλλά απομακρύνθηκε αμέσως από τον Στρατηγό Τιμάγια, διοικητή της Δύναμης που κατέφθασε στην περιοχή αμέσως.

Το σκάνδαλο ήταν πολύ μεγάλο για να συγκαλυφθεί. Ο Στρατηγός Τιμάγια διέταξε έρευνα σε σενεργασία με την κυπριακή Αστυνομία.

Η Αστυνομία ζήτησε να ανακρίνει τους ειρηνευτές αλλά το αίτημά της απερρίφθη. Αυτοί μεταφέρθηκαν στη Σουηδία όπου στρατοδικείο καταδίκασε τελικά τους υπολοχαγούς Χέλτζ Χάλμαρσον και Λαρς Λιντ σε διετή φυλάκιση.